

СВЪТУЛКА

Но въ Одеса Раковски се чувствуваше далече отъ България. Завърна се отново въ Бълградъ, кждето започна да редактира и издава вестникъ „Дунавски лебедъ“. Запозна се и съ сръбския князъ Михаилъ Обреновичъ.

Единъ денъ князът го повика и му каза:

— Драги Раковски, искамъ да изгоня турските войници, които живеятъ въ столицата ми. Ще ми помогнешъ ли съ твоите хъшове?

— Съ голѣма радостъ, — отговори Раковски. — Но какво ще спечелимъ ние българитѣ отъ това?

— Ще ви помогна да вдигнете въстание въ Видинско, — отвърна князът.

Раковски се съгласи. Образува първата българска легия отъ около 800 българи. Самъ той се нарече „Народенъ воевода“.

На 4 юни, 1862 година пашата въ Бълградъ самъ предизвика сърбитѣ. Обсадиха крепостта. Зае позиция и българската легия.

Раковски, облечъченъ въ блѣскава войводска униформа, обикаля позицията и настърчава съ своето огнено слово хората си. Легията се би юнашки и даде много жертви.

Турцитѣ приеха условията на сръбския князъ и напустиха Бълградъ. Но сръбското правителство разтури българската легия. Легионерите се пръснаха изъ Сърбия и Влашко.

Раковски, разочарованъ, напусна Бълградъ и отиде въ Атина, да търси помощъ отъ Гърция. Но и гърцитѣ не му помогнаха.

Тогава той се връща пакъ въ Букурещъ и тамъ редактира вестникъ „Бѫдащностъ“, после „Бранителъ“ и списание „Българска старина“. Презъ 1866 година влашкиятъ князъ Кузя биде сваленъ отъ престола. Очакващъ се война между Ромъния и Турция. Ромънското правителство помоли Раковски да събере своите хъшове. То мислѣше да ги използува въ война съ Турция, като обеща да имъ помогне отпосле да освободятъ България. Раковски се съгласи и започна приготвленията.

Но здравето му се влоши. Той закашля и легна на постеля.

Една вечеръ войводата Панайотъ Хитовъ се вмъкна въ квартираната му и завика:

— Бѣрзо прибирай каквото имашъ и да бѣгаме!

Раковски се зачуди:

— Не разбирамъ, защо трѣбва да бѣгамъ! Съ Братияно, министъръ председателя, съмъ въ най-добри отношения.

— Та именно отъ него иде опасността, — говорѣше Хитовъ задъхано и продължаваше да тѣжче дрехитѣ въ куфара. — Нѣкой го е насъскалъ противъ тебе. Ти знаешъ, че имамъ приятели въ ромънската полиция. Преди малко единъ полицай ме намѣри въ кафенето и ми пошузна да бѣгаме.

Раковски кипна. Но се овладѣ, постави рѣже задъ главата, като се загледа въ тавана. Хитовъ се сбърка.

— Боже мой, какво правишъ! Ето дрехитѣ ти, обличай се бѣрзо!

Раковски се не помръдна. После каза:

— Да става каквото ще. Нѣма да бѣгамъ! Какво ще пазя?